

Date :- 01/08/2024

NOTIFICATION

Sub :- CBCS Syllabi of B. A./B.Com./B.Sc. in Marathi (Sem. III & IV)

Ref. :- Decision of the Academic Council at its meeting held on 27/07/2024.

The Syllabi of B. A./B.Com./B.Sc. in Marathi (Third and Fourth Semesters) as per **NATIONAL EDUCATION POLICY – 2020 (2023 Pattern)** and approved by the Academic Council as referred above are hereby notified for implementation with effect from the academic year 2024-25.

Copy of the Syllabi Shall be downloaded from the College Website
(www.kcesmjcollege.in)

Sd/-
Chairman,
Board of Studies

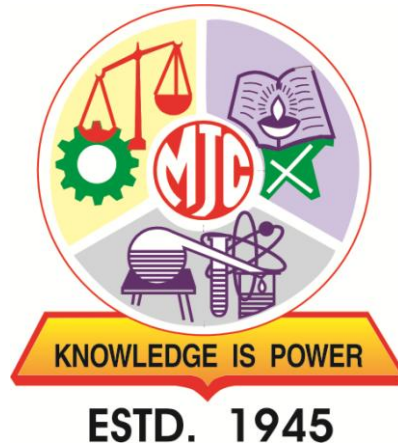
To :

- 1) The Head of the Dept., M. J. College, Jalgaon.
- 2) The office of the COE, M. J. College, Jalgaon.
- 3) The office of the Registrar, M. J. College, Jalgaon.

Knowledge is Power

Khandesh College Education Society's
Moolji Jaitha College, Jalgaon
An "Autonomous College"

Affiliated to
Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon-425001

STRUCTURE AND SYLLABUS

B.A Honours/ Honours with Research
(S.Y.B.A. Marathi)

As per NEP-2020 Guidelines

(w.e.f. Academic Year: 2024-25)

प्रस्तावना

कौशल्याधिष्ठीत मानव संसाधन ही उच्च शिक्षणाची पूर्वअट आहे आणि ती सैद्धांतिक संकल्पनांचे सखोल ज्ञान आणि अनुभवात्मक प्रात्याक्षिक पद्धतींद्वारे प्राप्त केली पाहिजे .UGC, NEP- 2020आणि महाराष्ट्र सरकारच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त)ने विभागविशिष्ट - महाविद्यालयाच्या मराठी .संरचना स्वीकारली आहेअभ्यास मंडळाने मराठी प्रथम वर्ष पदवीचा अभ्यासक्रम तयार केला आहेया अभ्यासक्रमातून मराठी भाषा आणि साहित्य याविषयीची माहिती तसेच . मराठीची लेखन व संभाषण ही भाषिक कौशल्ये विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित होतील असा प्रयत्न केलेला आहे मराठी विषयातील मूलभूत बाबींची माहिती व्हावी आणि मातृभाषाव्यवहार अधिक सुखकर व्हावा हा या अभ्यासक्रमाच्या रचनेमागील हेतू आहेयाशिवाय ., द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास आणि पारंपरिक व्याकरण तसेच स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी आणि मराठीची भाषिक कौशल्ये शिकविली जातील ज्यामुळे विद्यार्थ्यांची रोजगारक्षमता वाढेल.

तीन/चार वर्षांच्या पदवीच्या अभ्यासक्रमात मराठी साहित्य, मराठीची भाषिक कौशल्ये, मराठी व्याकरण आणि संगणकीय मराठी, प्राचीनअर्वाचीन आणि आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास ,, व्यावहारिक मराठी, विविध माध्यमांसाठीची लेखन आणि संवाद कौशल्येआणि साहित्यविचार , .भाषाविज्ञान हे विषय असणार आहेतयाशिवाय, अभ्यासक्रमाची रचना मराठी भाषा आणि साहित्य संशोधन, भाषांतरमीमांसा यांसारख्या अभ्यासपत्रिका विविध क्षेत्रातील वर्तमान आणि भविष्यातील गरजा पूर्ण करण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या आहेत. ज्यातून विद्यार्थ्यांची विविध कौशल्ये विकसित करण्यावर भर देण्यात आला आहेप्रत्येक पेपरचा .या अभ्यासक्रमात प्रात्यक्षिकाचा देखील समावेश आहे . तपशीलवार अभ्यासक्रम सुचवलेल्याअधिक वाचनासाठीच्या संदर्भाच्या यादीसह जोडला आहे.

Program Specific Outcome PSO (B.A. Marathi) :

After completion of this course, students are expected to learn/understand the:

PSO No.	PSO
1	Cultivate an Appreciation for Literary Forms (Marathi Poetry, Story, Novel and Drama).
2	Enhance Students' Reading, Writing, and Communication Skills.
3	Foster an Understanding and Appreciation of Marathi Linguistics and Grammar.
4	Gain Knowledge of the History of Medieval and Modern Marathi Literature.
5	Acquire Knowledge of Literary Theory.
6	Foster a Critical and Research-Oriented Approach to Marathi Literature.

Multiple Entry and Multiple Exit options:

The multiple entry and exit options with the award of UG certificate/ UG diploma/ or three-year degree depending upon the number of credits secured;

Levels	Qualification Title	Credit Requirements		Semester	Year
		Minimum	Maximum		
4.5	UG Certificate	40	44	2	1
5.0	UG Diploma	80	88	4	2
5.5	Three Year Bachelor's Degree	120	132	6	3
6.0	Bachelor's Degree- Honours Or Bachelor's Degree- Honours with Research	160	176	8	4

S. Y. B. A. Marathi Course Structure

SYBA						
SYBA SEM-III						
Course	Credits	Hours/ week	TH/ PR	Code	Title of the Paper	
DSC	4	4	TH	MAR-DSC-231	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी	
DSC	2	2	TH	MAR-DSC-232	पारंपरिक मराठी व्याकरण-I	
DSC	2	2	TH	MAR-DSC-233	पटकथालेखन	
MIN	4	4	TH	MAR-MIN-231	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी	
MIN	2	2	TH	MAR-MIN-232	मराठी व्याकरण-I	
OE	2	2	TH	MAR-OE-231	स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी-I	
CEP- I	2	4	PR	MAR-CEP-231	Community Engagement Programme	
AEC-3 MIL	2	2	TH	AEC-MIL-AMAR 231	आत्मचरित्रपर लेखनाचा अभ्यास	
CC-III	2	2	TH		Co-curricular Course	
SYBA SEM-IV						
Course	Credits	Hours/ week	TH/ PR	Code	Title of the Paper	
DSC	4	4	TH	MAR-DSC-241	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: नाटक	
DSC	2	2	TH	MAR-DSC-242	भारतीय ज्ञानप्रणाली व मराठी भाषा	
DSC	2	2	TH	MAR-DSC-243	गीतलेखन	
MIN	4	4	TH	MAR-MIN-241	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास :नाटक	
OE	4	4	TH	MAR-OE-241	स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी-II	
FP-II	2	4	PR	MAR-FP-241	Marathi Field Project	
AEC-4 MIL	2	2	TH	AEC-MIL-AMAR 241	भाषिक कौशल्ये विकास	
CC	2	2	TH		Co-curricular Course	

DSC : Department-Specific Core course
DSE : Department-Specific elective
GE/OE : Generic/ Open elective
SEC : Skill Enhancement Course
MIN : Minor course
AEC : Ability Enhancement Course
VEC : Value Education Courses

IKS : Indian Knowledge System
CC : Co-curricular course
TH : Theory
PR : Practical
ES : Environmental studies
CI : Constitution of India
MIL : Modern Indian Languages

तृतीय सत्र

एस.वाय.बी.ए तृतीय सत्र MAR-DSC-231 : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी (‘रिंगाण’- कृष्णात खोत)		
श्रेयांक: ४	अंतर्गत मूल्यमापन : ४०	
एकूण गुण: १००	सत्रांत मूल्यमापन : ६०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना, स्वरूप, प्रकार, घटकांचा परिचय करून देणे. २. मराठी कादंबरीची वाटचाल व वेगळेपण समजावून सांगणे ३. ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे स्वरूप व आशय समजावून देणे. ४. ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे भाषिक आणि वाङ्मयीन महत्त्व पटवून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना, स्वरूप, प्रकार व घटकांचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठी कादंबरीची वाटचाल व वेगळेपण समजेल. ३. विद्यार्थ्यांना ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे स्वरूप व आशय कळेल. ४. ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे भाषिक आणि वाङ्मयीन महत्त्व समजेल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	मराठी कादंबरी : स्वरूप-विशेष	१५
	१. मराठी कादंबरीची संकल्पना व स्वरूप २. कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे घटक ३. मराठी कादंबरीची वैशिष्ट्ये व वेगळेपण ४. मराठी कादंबरीची वाटचाल	
II	मराठी ग्रामीण कादंबरी: ‘रिंगाण’- कृष्णात खोत	१५
	१. मराठी ग्रामीण कादंबरीचे स्वरूप २. ‘रिंगाण’ कादंबरीलेखनामागील लेखकाची भूमिका ३. ‘रिंगाण’ कादंबरीचा विषय ४. ‘रिंगाण’ कादंबरीतील समाजवास्तव	
III	‘रिंगाण’- कादंबरीतील घटक	१५
	१. ‘रिंगाण’ कादंबरीतील घटनाप्रसंग २. ‘रिंगाण’ कादंबरीतील व्यक्तिरेखा ३. ‘रिंगाण’ कादंबरीतील वातावरणनिर्मिती ४. ‘रिंगाण’ कादंबरीतील संघर्ष	
IV	‘रिंगाण’-कादंबरीची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये	१५
	१. ‘रिंगाण’ कादंबरीची भाषाशैली २. ‘रिंगाण’ कादंबरीतील सामाजिक संदेश ३. ‘रिंगाण’ कादंबरीची वैशिष्ट्ये ४. ‘रिंगाण’ कादंबरीचे मूल्यमापन	

अभ्यासाचे स्रोत	• खोत कुष्णात, 'रिंगण', मुंबई, मुक्तशब्द प्रकाशन, २०१८. • देशपांडे कुसुमावती - मराठी कादंबरीचे पहिले शतक, मुंबई साहित्य संघ १९७५. • कुलकर्णी मदन - मराठी प्रादेशिक कादंबरी, नागपूर, मंगेश प्रकाशन १९८४. • बांदिवडेकर चंद्रकांत - मराठी कादंबरीचा इतिहास, पुणे, मेहता पब्लिशिंग हाउस, १९८९. • हस्तक उषा - कादंबरी आणि मराठी कादंबरी, औरंगाबाद, साहित्य सेवा प्रकाशन १९९३. • बांदिवडेकर चंद्रकांत - मराठी कादंबरी तंत्र आणि विकास, पुणे, व्हीनस प्रकाशन १९८५. • भागवत श्री.पु. व रसाळ सुधीर (संपा.) - साहित्यप्रकाराची संकल्पना: अध्ययन आणि प्रकार, मुंबई, मौज प्रकाशन १९८७. • गाडगीळ गंगाधर- साहित्याचे मानदंड, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • कुलकर्णी अनिरुद्ध (संपा.) - प्रदक्षिणा खंड १ व २ पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, १९९१. • यादव आनंद, ग्रामीणता: साहित्य आणि वास्तव, पुणे, मेहता प्रकाशन, १९९३. • ठाकूर रवींद्र, मराठी ग्रामीण कादंबरी, पुणे, मेहता प्रकाशन, १९९३.	
-----------------	--	--

एस.वाय.बी.ए तृतीय सत्र MAR-DSC-232 : मराठी व्याकरण –I		
श्रेयांक : २	अंतर्गत मूल्यमापन : २०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन : ३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा व व्याकरणाचे स्वरूप लक्षात आणून देणे. २. मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जाती या घटकाचा परिचय करून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा व व्याकरणाचे स्वरूप लक्षात येईल. २. मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जाती या घटकाचा परिचय होईल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	मराठी भाषा व व्याकरण	१५
	१ व्याकरण स्वरूप व संकल्पना : २ भाषा व व्याकरण परस्परसंबंध ३ मराठीची वर्णमाला ४ स्वर-स्वरादी	
II	शब्दांच्या जाती	१५
	१ शब्द : संकल्पना व व्याख्या २ शब्दांच्या जाती (प्रकार) ३ विकारी शब्द ४ अविकारी शब्द	
अभ्यासाचे स्रोत	• शेख यास्मिन, मराठी शब्दलेखनकोश, पुणे, मनोविकास प्रकाशन, २००७. • वाळंबे मो.रा., सुगम मराठी व्याकरण लेखन, पुणे, नितीन प्रकाशन, सुधारित आवृत्ती २०११. • फडके अरुण, शुद्धलेखन मार्गप्रदीप, ठाणे, अंकुर प्रकाशन, २००७. • फडके अरुण (संपा), मराठी लेखन कोश, ठाणे, अंकुर प्रकाशन, सुधारित आवृत्ती २०१०. • गोविलकर लीला, व्यावहारिक मराठी, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २००९. • लांडगे संजय, उपयोजित मराठी, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २०११. • व्यवहारे निशिगंधा, पाटील विद्या, इये मराठीचिंये बोलणे, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, २०१८.	

	• वाळंबे मो.रा., शुद्धलेखन प्रदीप, पुणे, नितीन प्रकाशन, दुसरी आवृत्ती १९८६. • हिरेमठ राजशेखर, मराठी व्याकरण परिचय, पुणे, मेहता पब्लिकेशन, १९८८.	
--	--	--

एस.वाय.बी.ए तृतीय सत्र MAR-DSC-233 – पटकथा लेखन		
श्रेयांक : २	अंतर्गत मूल्यमापन : २०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन : ३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. समाज माध्यमांसाठीच्या लेखनाचा परिचय करून देणे . २. पटकथा लेखनाचे स्वरूप व माध्यमांतर प्रक्रिया समजावून सांगणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. समाज माध्यमांसाठीच्या लेखनाचा परिचय होईल . २. विद्यार्थ्यांना पटकथा लेखनाचे स्वरूप व माध्यमांतर प्रक्रिया समजेल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	पटकथा लेखन: स्वरूप व प्रक्रिया	१५
	१. पटकथा: संकल्पना व स्वरूप २. माध्यमनिहाय पटकथा लेखनाचे स्वरूप ३. दृक श्राव्य माध्यमांसाठी पटकथा लेखन ४. पटकथा लेखनाची वैशिष्ट्ये	
II	साहित्यकृतीचे माध्यमांतर	१५
	१. माध्यमांतर प्रक्रिया २. साहित्यकृतीचे माध्यमांतर: प्रत्यक्षानुभव ३. पटकथालेखकाशी विद्यार्थ्यांचा संवाद ४. पटकथा लेखन	
अभ्यासाचे स्रोत	- सपकाळ अनिल, मराठी चित्रपटांची पटकथा, पुणे, अनुबंध प्रकाशन, २००५. - जाधव रा.ग., कला, साहित्य आणि संस्कृती, पुणे, सुगंधा प्रकाशन, १९८८. - थोरात राजेंद्र, साहित्यकृतीचे माध्यमांतर, पुणे, संस्कृती प्रकाशन, २०१७ - जोशी रा.भि., (अनु.) मूळ मर्ढेकर बा.सी., कला आणि मानव, मुंबई, मौज प्रकाशन गृह, १९८३. - अत्रे प्र.के., चित्रकथा, मुंबई, परचुरे प्रकाशन मंदिर, १९८५. - संत दु. का., ललित कला आणि ललित वाङ्मय, पुणे, फडके प्रकाशन, १९८२. - दीक्षित विजय, चित्रपट : एक कला, रेणुका प्रकाशन, १९७९. - थोरात राजेंद्र, कुंकू ते दुनियादारी, पुणे, चपराक प्रकाशन, २०१९ - गोर्ले शिवराज, कथा ते पटकथा, पुणे कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, - तायवाडे शरयू आणि इतर (संपा.), साहित्य प्रकारांतर : समीक्षा आणि सिद्धांत, नागपूर, विजय प्रकाशन, २०१८	

एस.वाय.बी.ए तृतीय सत्र MAR-MIN-231 : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी (‘रिंगाण’- कृष्णात खोत)		
श्रेयांक ४ : एकूण गुण: १००	अंतर्गत मूल्यमापन ४० : सत्रांत मूल्यमापन ६० :	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	- विद्यार्थ्यांना कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना, स्वरूप, प्रकार, घटकांचा परिचय करून देणे. - मराठी कादंबरीची वाटचाल व वेगळेपण समजावून सांगणे. ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे स्वरूप व आशय समजावून देणे. ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे भाषिक आणि वाङ्मयीन महत्त्व पटवून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	- विद्यार्थ्यांना कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना, स्वरूप, प्रकार व घटकांचा परिचय होईल. - विद्यार्थ्यांना मराठी कादंबरीची वाटचाल व वेगळेपण समजेल. - विद्यार्थ्यांना ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे स्वरूप व आशय कळेल. ‘रिंगाण’ या कादंबरीचे भाषिक आणि वाङ्मयीन महत्त्व समजेल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	मराठी कादंबरी : स्वरूप-विशेष	१५
	- मराठी कादंबरीची संकल्पना व स्वरूप - कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे घटक - मराठी कादंबरीची वैशिष्ट्ये व वेगळेपण - मराठी कादंबरीची वाटचाल	
II	मराठी ग्रामीण कादंबरी: ‘रिंगाण’- कृष्णात खोत	१५
	- मराठी ग्रामीण कादंबरीचे स्वरूप ‘रिंगाण’ कादंबरीलेखनामागील लेखकाची भूमिका ‘रिंगाण’ कादंबरीचा विषय ‘रिंगाण’ कादंबरीतील समाजवास्तव	
III	‘रिंगाण’- कादंबरीतील घटक	१५
	‘रिंगाण’ कादंबरीतील घटनाप्रसंग ‘रिंगाण’ कादंबरीतील व्यक्तिरेखा ‘रिंगाण’ कादंबरीतील वातावरणनिर्मिती ‘रिंगाण’ कादंबरीतील संघर्ष	
IV	‘रिंगाण’-कादंबरीची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये	१५
	‘रिंगाण’ कादंबरीची भाषाशैली ‘रिंगाण’ कादंबरीतील सामाजिक संदेश ‘रिंगाण’ कादंबरीची वैशिष्ट्ये	

	४. 'रिंगाण' कादंबरीचे मूल्यमापन	
अभ्यासाचे स्रोत	• खोत कुष्णात, 'रिंगाण', मुंबई, मुक्तशब्द प्रकाशन, २०१८. • देशपांडे कुसुमावती - मराठी कादंबरीचे पहिले शतक, मुंबई साहित्य संघ १९७५. • कुलकर्णी मदन - मराठी प्रादेशिक कादंबरी, नागपूर, मंगेश प्रकाशन १९८४. • बांदिवडेकर चंद्रकांत - मराठी कादंबरीचा इतिहास, पुणे, मेहता पब्लिशिंग हाउस, १९८९. • हस्तक उषा - कादंबरी आणि मराठी कादंबरी, औरंगाबाद, साहित्य सेवा प्रकाशन १९९३. • बांदिवडेकर चंद्रकांत - मराठी कादंबरी तंत्र आणि विकास, पुणे, व्हीनस प्रकाशन १९८५. • भागवत श्री.पु. व रसाळ सुधीर (संपा.) - साहित्यप्रकाराची संकल्पना: अध्ययन आणि प्रकार, मुंबई, मौज प्रकाशन १९८७. • गाडगीळ गंगाधर- साहित्याचे मानदंड, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • कुलकर्णी अनिरुद्ध(संपा.) - प्रदक्षिणा खंड १ व २ पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, १९९१. • यादव आनंद, ग्रामीणता: साहित्य आणि वास्तव, पुणे, मेहता प्रकाशन, १९९३. • ठाकूर रवींद्र, मराठी ग्रामीण कादंबरी, पुणे, मेहता प्रकाशन, १९९३.	

एस.वाय.बी.ए तृतीय सत्र MAR-MIN-232 : मराठी व्याकरण –I		
श्रेयांक :२	अंतर्गत मूल्यमापन :२०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन :३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा व व्याकरणाचे स्वरूप लक्षात आणून देणे. २. मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जाती या घटकाचा परिचय करून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा व व्याकरणाचे स्वरूप लक्षात येईल. २. मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जाती या घटकाचा परिचय होईल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	मराठी भाषा व व्याकरण १ व्याकरण: स्वरूप व संकल्पना २ भाषा व व्याकरण परस्परसंबंध ३ मराठीची वर्णमाला ४ स्वर-स्वरादी	१५
	II शब्दांच्या जाती १ शब्द : संकल्पना व व्याख्या २ शब्दांच्या जाती (प्रकार) ३ विकारी शब्द ४ अविकारी शब्द	१५
अभ्यासाचे स्रोत	• शेख यास्मिन, मराठी शब्दलेखनकोश, पुणे, मनोविकास प्रकाशन, २००७. • वाळंबे मो.रा., सुगम मराठी व्याकरण लेखन, पुणे, नितीन प्रकाशन, सुधारित आवृत्ती २०११. • फडके अरुण, शुद्धलेखन मार्गप्रदीप, ठाणे, अंकुर प्रकाशन, २००७. • फडके अरुण (संपा), मराठी लेखन कोश, ठाणे, अंकुर प्रकाशन, सुधारित आवृत्ती २०१०. • गोविलकर लीला, व्यावहारिक मराठी, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २००९. • लांडगे संजय, उपयोजित मराठी, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २०११. • व्यवहारे निशिगंधा, पाटील विद्या, इये मराठीचिये बोलणे, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, २०१८. • वाळंबे मो.रा., शुद्धलेखन प्रदीप, पुणे, नितीन प्रकाशन, दुसरी आवृत्ती १९८६. • हिरेमठ राजशेखर, मराठी व्याकरण परिचय, पुणे, मेहता पब्लिकेशन, १९८८.	

एस.वाय.बी.कॉम/एस.वाय.बी.एस्सी/एस.वाय.बीबीए/एस.वाय.बीसीए		
तृतीय सत्र		
MAR-OE-231 : स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी –I		
श्रेयांक : २	अंतर्गत मूल्यमापन : २०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन : ३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना लेखन कौशल्याचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना लेखन कौशल्याच्या तंत्रांचा परिचय करून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना लेखन कौशल्याचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना लेखन कौशल्याचा तंत्रांचा परिचय होईल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	लेखन कौशल्ये	१५
	१. निबंध लेखन २. निबंधाचे प्रकार ३. पत्रलेखन ४. पत्राचे प्रकार	
II	लेखन कौशल्ये	१५
	१. सारांश लेखन २. सारांश लेखन तंत्र ३. कवितेचे रसग्रहण ४. रसग्रहण तंत्र	
अभ्यासाचे स्रोत	• शेख यास्मिन, मराठी शब्दलेखनकोश, पुणे, मनोविकास प्रकाशन, २००७. • नसिराबादकर, ल.रा., व्यावहारिक मराठी, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन, पाचवी आवृत्ती १९९९. • गोविलकर लिला, व्यावहारिक मराठी, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २००९. • तौर पृथ्वीराज (संपा), मराठी भाषिक कौशल्ये विकास, जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स, २०१९. • जोशी प्रभाकर, पाटील किशोर, उपयोजित मराठी, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स, २०१९. • तुपे केशव, मुद्रित आणि श्राव्य माध्यमे: लेखन व संवाद, जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स, २०१९. • बोराटे योगेश, सोशल मिडिया, जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स, २०१९. • तुपे केशव, माध्यमांची भाषा आणि लेखन कौशल्य, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, २००२. • काळे कल्याण व पुंडे दत्तात्रय, व्यावहारिक मराठी, पुणे, निराली प्रकाशन, सुधारीत आवृत्ती २०१५. • जोशी प्रभाकर, वले वासुदेव, उपयोजित मराठी, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स, २०१७. • माळी संदीप, भाषा आणि कौशल्य विकास, जळगाव, प्रशांत	

	पब्लिकेशन्स, २०१९. • जाधव कल्पना, <i>उपयोजित मराठी भाग-१</i>, लातूर, अरुणा प्रकाशन, २०१०.	
--	--	--

एस. वाय. बी. ए./ एस. वाय. बी. कॉम/एस. वाय. बी. एस्सी तृतीय सत्र AEC-MIL-AMAR- 231: आत्मचरित्रपर लेखनाचा अभ्यास		
श्रेयांक : २	अंतर्गत मूल्यमापन : २०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन : ३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना आत्मचरित्रपर लेखनाचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये व वेगळेपण समजावून सांगणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना आत्मचरित्रपर लेखनाचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये व वेगळेपण जाणून घेता येतील.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	आत्मचरित्र : संकल्पना व स्वरूप १. आत्मचरित्रपर लेखनाचे स्वरूप व वेगळेपण २. मराठीतील आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकाराची वाटचाल ३. आत्मचरित्रपर लेखनाच्या प्रेरणा ४. आत्मचरित्रपर लेखनाचे महत्त्व	१५
	निवडक आत्मचरित्रपर लेख जडणघडण व्यक्तिमत्वांची १. यशवंतराव चव्हाण-‘कृष्णाकाठ’ २. डॉ. एपीजे अब्दुल कलाम-‘अग्निपंख’ (दोन्ही आत्मचरित्रातील ‘जडणघडण’ हा भाग)	
II		१५
अभ्यासाचे स्रोत	• शानभाग माधुरी (अनुवाद), डॉ.कलाम एपीजे अब्दुल, <i>अग्निपंख</i>, राजहंस प्रकाशन, ऑक्टोबर २०२३. • चव्हाण यशवंतराव, ‘कृष्णाकाठ’, पुणे, रोहन प्रकाशन, पुनर्मुद्रण २०१३. • जोशी अ.म., <i>चरित्र -आत्मचरित्र : तंत्र आणि इतिहास</i>, नागपूर, सुविचार प्रकाशन, १९६५ • संत जान्हवी, <i>चरित्र – आत्मचरित्र</i>, कोल्हापूर, मोघे प्रकाशन, १९७०. • सदा क-हाडे, <i>चरित्र - आत्मचरित्र</i>, मुंबई, लोकवाङ्मयगृह, १९७६. • गाडगीळ गंगाधर, <i>साहित्याचे मानदंड</i>, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • देशपांडे अ. ना., <i>आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास</i>, भाग पहिला, पुणे, व्हीनस प्रकाशन, १९५४.	

	• यादव आनंद, मराठी चरित्राची मूलतत्वे, मुंबई, मेहता पब्लिशिंग हाउस, १९९८. • बोरगावकर व.रा., प्राचीन मराठीतील चरित्रलेखन, पुणे, सुविचार प्रकाशन, १९७८. • सोमण अंजली, गेल्या पंचवीस वर्षांतील आत्मचरित्रांचा सामाजिक अभ्यास, पुणे, प्रतिमा प्रकाशन, १९८७. • वष्ट जयंत, मराठी चरित्र : रूप आणि इतिहास, पुणे, पद्मगंधा प्रकाशन, २००५. • भालेराव विमल, आधुनिक मराठी वाङ्मयातील स्त्रियांची आत्मचरित्रे: एक अभ्यास, नागपूर, साहित्यप्रसार केंद्र, १९८५.	
--	---	--

चतुर्थ सत्र

एस. वाय. बी.ए. चतुर्थ सत्र MAR -DSC-241 : वाङ्मयप्रकारचा अभ्यास: नाटक (‘संगीत देवबाभळी’: प्राजक्त देशमुख)		
श्रेयांक ४ : एकूण गुण: १००		अंतर्गत मूल्यमापन ४० : सत्रांत मूल्यमापन ६० :
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना नाटक या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना-स्वरूप समजावून सांगणे. २. नाटक या वाङ्मयप्रकाराचे सामर्थ्य पटवून देणे. ३. ‘संगीत देवबाभळी’ या नाटकाचा परिचय करून देणे. ४. ‘संगीत देवबाभळी’ या नाटकाचे वेगळेपण समजावून सांगणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना नाटक या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना-स्वरूप समजेल. २. नाटक या वाङ्मय प्रकाराचे सामर्थ्य समजेल. ३. ‘संगीत देवबाभळी’ या नाटकाचा परिचय होईल. ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाचे वेगळेपण कळेल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	वाङ्मयप्रकार नाटक	१५
	१. मराठी रंगभूमी व नाटक- स्थूल परिचय २. नाटकाचे प्रकार व घटक ३. मराठी संगीत नाटकाची परंपरा ४. मराठी नाट्यवाङ्मयाची वैशिष्ट्ये	
II	नाटक : ‘संगीत देवबाभळी’ – प्राजक्त देशमुख	१५
	१. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाची नाट्यसंहिता २. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील सांगितीकता ३. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाचे कथानक ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील वातावरणनिर्मिती	
III	‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील घटक	१५
	१. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील प्रसंगचित्रण २. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील व्यक्तिरेखा ३. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील स्वगते ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील संघर्ष	
IV	‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाचे मूल्यमापन	१५
	१. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाची भाषाशैली २. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील संवाद ३. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील सामाजिक संदेश ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये	
अभ्यासाचे स्रोत	• पुंडे दत्तात्रय , आजचे नाटककार, पुणे, स्नेहवर्धन प्रकाशन १९९५ • भावे पुष्पा , रंग नाटकाचे , पुणे, राजहंस प्रकाशन २०२१ • बनहट्टी श्री.ना.- मराठी रंगभूमीचा इतिहास, पुणे , व्हीनस प्रकाशन, १९५७	

	• गाडगीळ गंगाधर, साहित्याचे मानदंड ,मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • कुलकर्णी अनिरुद्ध (.संपा)प्रदक्षिणा खंडकॉन्टिनेन्टल ,पुणे ,२व १भाग - .१९९१ ,प्रकाशन • जाधव रा- (.संपा).ग. मराठी वाङ्मयाचा इतिहासमहाराष्ट्र ,पुणे ७खंड , २०१०साहित्य परिषद • जोंधळे महावीर- साहित्य आशय आणि आविष्कार,औरंगाबाद,स्वरूप प्रकाशन,२००२ • भागवत श्री.पु. व रसाळ सुधीर (संपा.) - साहित्यप्रकाराची संकल्पना: अध्ययन आणि प्रकार, मुंबई,मौज प्रकाशन १९८७ • गाडगीळ गंगाधर- साहित्याचे मानदंड ,मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • कुलकर्णी अनिरुद्ध (संपा.) - प्रदक्षिणा खंड १ व २ कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन १९९१	
--	--	--

एस. वाय. बी.ए. चतुर्थ सत्र MAR-DSC-242 भारतीय ज्ञानप्रणाली व मराठी भाषा		
श्रेयांक : २	अंतर्गत मूल्यमापन : २०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन : ३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. भारतीय भाषांची व्युत्पत्ती आणि विकास याची माहिती करून देणे. २. मराठी संत वाङ्मयाचे भारतीय तत्वज्ञान आणि अध्यात्म याला असलेले योगदान समजावून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना भारतीय भाषांची व्युत्पत्ती आणि विकास याची माहिती होईल. २. मराठी संत वाङ्मयाचे भारतीय तत्वज्ञान आणि अध्यात्म याला असलेले योगदान समजून घेता येईल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	भारतीय भाषा: व्युत्पत्ती आणि विकास	१५
	१. भारतीय भाषांची पूर्वपीठिका २. भारतीय भाषांची व्युत्पत्ती ३. लिपीचे प्रारंभिक रूप आणि विकास ४. मराठी भाषेची वाटचाल	
II	भारतीय तत्वज्ञान व अध्यात्म	१५
	१. मध्ययुगीन कालखंडातील महाराष्ट्र २. भारतीय तत्वज्ञान व अध्यात्म ३. महानुभाव व वारकरी संप्रदायाचे योगदान ४. भारतीय ज्ञानपरंपरेतील बौद्ध व जैन वाङ्मय	
अभ्यासाचे स्रोत	- गुरुजी साने, <i>भारतीय संस्कृती</i>, पुणे, साधना प्रकाशन, सुधारीत आवृत्ती २०२२. - गोसावी र.रा., <i>ऐतिहासिक भाषाशास्त्र</i>, - केळकर अशोक, <i>वैखरी</i>, मुंबई, मॅजस्टिक प्रकाशन, १९८३. - कालेलकर ना. गो., <i>भाषा इतिहास आणि भूगोल</i>, मुंबई, मौज प्रकाशन गृह, १९६४. - केळकर अशोक, <i>रुजुवात</i>, मुंबई, लोकवाङ्मयगृह, २००८. - देशपांडे अ.ना., <i>प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास- खंड १ ते ४</i>, पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, - तुळपुळे शं. गो., <i>प्राचीन मराठी गद्य</i>, पुणे, व्हीनस प्रकाशन, १९६१. - माटे श्री.म., <i>संत, पंत आणि तंत</i>, पुणे, ठोकळ प्रकाशन, पुणे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, २००६. - जोशी प्र.न., <i>प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास</i>, पुणे, प्रसाद प्रकाशन, १९७९. - शेणोलीकर ह.श्री., <i>प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप</i>, पुणे, डायमंड प्रकाशन, २०११.	

	• शेणोलीकर ह.श्री., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, कोल्हापूर, मोघे प्रकाशन, १९७५. • नसिराबादकर ल.रा., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन, २००५. • भावे वि. ल., महाराष्ट्र सारस्वत खंड १ ते २, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९८२.	
--	--	--

एस.वाय.बी.ए चतुर्थ सत्र MAR-DSC-243 – गीतलेखन		
श्रेयांक :२	अंतर्गत मूल्यमापन :२०	
एकूण गुण: ५०	सत्रांत मूल्यमापन :३०	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. मराठीतील गीत लेखनाचा परिचय करून देणे . २. गीत लेखनाचे महत्त्व समजावून सांगणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१.विद्यार्थ्यांना मराठीतील गीतलेखनाचा परिचय होईल. २.गीतलेखनाची तंत्रे कळतील.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	गीत लेखन : स्वरूप व प्रक्रिया	१५
	१. मराठी कविता व गीतलेखन २. गीतलेखनाचे स्वरूप ३. गीतलेखनाची वाटचाल ४. गीतलेखनाचे वेगळेपण	
II	गीतलेखन : निर्मिती प्रक्रिया	१५
	१. गीतलेखन निर्मिती प्रक्रिया २. गीतलेखन : तंत्रे ३. प्रत्यक्ष गीतकार व विद्यार्थी संवाद ४. गीतलेखन :उपयोजन	
अभ्यासाचे स्रोत	- इनामदार कल्याण, <i>गीतरचना: स्वरूप आणि विकास</i>, पुणे, पद्मगंधा प्रकाशन, २००६. - पाटील आनंद, <i>सर्जनात्मक लेखन</i>, पुणे, पद्मगंधा प्रकाशन, २००५. - दावतर वसंत, <i>गीतकाव्य</i>, मुंबई, आलोचना प्रकाशन, १९७१. - जोशी ना. ग. <i>तुलनात्मक छंदोरचना</i>, मुंबई, मौज प्रकाशन, १९६८. - जोशी ना. ग. <i>छंदोरचनेचा विकास</i>, मुंबई, मौज प्रकाशन, १९६४.	

एस. वाय. बी.ए. चतुर्थ सत्र MAR -DSC-241 : वाङ्मयप्रकारचा अभ्यास: नाटक (‘संगीत देवबाभळी’: प्राजक्त देशमुख)		
श्रेयांक ४ : एकूण गुण: १००	अंतर्गत मूल्यमापन ४० : सत्रांत मूल्यमापन ६० :	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना नाटक या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना-स्वरूप समजावून सांगणे. २. नाटक या वाङ्मयप्रकाराचे सामर्थ्य पटवून देणे. ३. ‘संगीत देवबाभळी’ या नाटकाचा परिचय करून देणे. ४. ‘संगीत देवबाभळी’ या नाटकाचे वेगळेपण समजावून सांगणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना नाटक या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना-स्वरूप समजेल. २. नाटक या वाङ्मय प्रकाराचे सामर्थ्य समजेल. ३. ‘संगीत देवबाभळी’ या नाटकाचा परिचय होईल. ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाचे वेगळेपण कळेल.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	वाङ्मयप्रकार नाटक	१५
	१. मराठी रंगभूमी व नाटक- स्थूल परिचय २. नाटकाचे प्रकार व घटक ३. मराठी संगीत नाटकाची परंपरा ४. मराठी नाट्यवाङ्मयाची वैशिष्ट्ये	
II	नाटक : ‘संगीत देवबाभळी’ – प्राजक्त देशमुख	१५
	१. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाची नाट्यसंहिता २. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील सांगितिकता ३. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाचे कथानक ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील वातावरणनिर्मिती	
III	‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील घटक	१५
	१. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील प्रसंगचित्रण २. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील व्यक्तिरेखा ३. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील स्वगते ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील संघर्ष	
IV	‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाचे मूल्यमापन	१५
	१. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाची भाषाशैली २. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील संवाद ३. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकातील सामाजिक संदेश ४. ‘संगीत देवबाभळी’ नाटकाची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये	
अभ्यासाचे स्रोत	• पुंडे दत्तात्रय , आजचे नाटककार, पुणे, स्नेहवर्धन प्रकाशन १९९५ • भावे पुष्पा , रंग नाटकाचे , पुणे, राजहंस प्रकाशन २०२१ • बनहट्टी श्री.ना.- मराठी रंगभूमीचा इतिहास, पुणे , व्हीनस प्रकाशन, १९५७	

	• गाडगीळ गंगाधर, साहित्याचे मानदंड ,मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • कुलकर्णी अनिरुद्ध (.संपा)प्रदक्षिणा खंडकॉन्टिनेन्टल ,पुणे ,२व १भाग - .१९९१ ,प्रकाशन • जाधव रा- (.संपा).ग. मराठी वाङ्मयाचा इतिहासमहाराष्ट्र ,पुणे ७खंड , २०१०साहित्य परिषद • जोंधळे महावीर- साहित्य आशय आणि आविष्कार,औरंगाबाद,स्वरूप प्रकाशन,२००२ • भागवत श्री.पु. व रसाळ सुधीर (संपा.) - साहित्यप्रकाराची संकल्पना: अध्ययन आणि प्रकार, मुंबई,मौज प्रकाशन १९८७ • गाडगीळ गंगाधर- साहित्याचे मानदंड ,मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९६२. • कुलकर्णी अनिरुद्ध (संपा.) - प्रदक्षिणा खंड १ व २ कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन १९९१	
--	--	--

एस.वाय.बी.कॉम/एस.वाय.बी.एस्सी/एस.वाय.बीबीए/एस.वाय.बीसीए		
चतुर्थ सत्र		
MAR-OE-241 : स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी - II		
श्रेयांक ४ :	अंतर्गत मूल्यमापन ४० :	
एकूण गुण: १००	सत्रांत मूल्यमापन ६० :	
अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणाचे स्वरूप व महत्त्व समजावून सांगणे. २. मराठीची वर्णमाला आणि विभक्ती यांचा परिचय करून देणे. ३. मराठी व्याकरणातील वाक्यविचार या घटकांचा परिचय करून देणे. ४. विद्यार्थ्यांना शुद्धलेखन विषयक नियम समजावून देणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणाचे स्वरूप व महत्त्व समजेल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीची वर्णमाला आणि विभक्ती यांचा परिचय होईल. ३. मराठी व्याकरणातील वाक्यविचार या घटकांचा परिचय होईल. ४. विद्यार्थी शुद्धलेखन विषयक नियम समजून घेतील.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	वर्ण विचार	१५
	१. मराठी व्याकरणाचे स्वरूप व महत्त्व २. मराठीची वर्णमाला व वर्णांचे प्रकार ३. स्वरांचे प्रकार ४. व्यंजनाचे प्रकार	
II	विभक्ती विचार	१५
	१. विभक्ती म्हणजे काय ? २. विभक्ती व्याख्या ३. प्रत्यय आणि सामान्यरूप ४. विभक्तीचे प्रकार	
III	वाक्यविचार	१५
	१. वाक्य स्वरूप २. वाक्याचे प्रकार केवल-, मिश्र, संयुक्त ३. विधानार्थी, आज्ञार्थी, नकारार्थी ४. उपयोजन	
IV	लेखनविषयक नियम	१५
	१. ङ्हस्व – दीर्घ विषयक नियम २. अनुस्वार विषयक नियम ३. किरकोळ नियम ४. इतर नियम	
अभ्यासाचे स्रोत	• शेख यास्मिन, मराठी शब्दलेखनकोश, पुणे, मनोविकास प्रकाशन, २००७. • वाळंवे मो.रा., सुगम मराठी व्याकरण लेखन, पुणे, नितीन प्रकाशन, सुधारित आवृत्ती २०११. • फडके अरुण, शुद्धलेखन मार्गप्रदीप, ठाणे, अंकुर प्रकाशन, २००७. • फडके अरुण (संपा), मराठी लेखन कोश, ठाणे, अंकुर प्रकाशन, सुधारित आवृत्ती २०१०	

	• खोरे अरुण, <i>मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये</i>, नाशिक, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, • गोविलकर लीला, <i>व्यावहारिक मराठी</i>, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २००९. • लांडगे संजय, <i>उपयोजित मराठी</i>, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २०११. • व्यवहारे निशिगंधा, पाटील विद्या, <i>इये मराठीचिये बोलणे</i>, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, २०१८. • वाळंबे मो.रा., <i>शुद्धलेखन प्रदीप</i>, पुणे, नितीन प्रकाशन, दुसरी आवृत्ती १९८६. • हिरेमठ राजशेखर, <i>मराठी व्याकरण परिचय</i>, पुणे, मेहता पब्लिकेशन, १९८८.	
--	---	--

एस. वाय. बी. ए./ एस. वाय. बी. कॉम/एस. वाय. बी. एस्सी
चतुर्थ सत्र
AEC-MIL-AMAR-241 : भाषिक कौशल्ये विकास

श्रेयांक : २

अंतर्गत मूल्यमापन : २०

एकूण गुण: ५०

सत्रांत मूल्यमापन : ३०

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना भाषिक कौशल्यांचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांमध्ये भाषिक कौशल्यांचा विकास घडवून आणणे.	
अभ्यासक्रमाचे फलित	१. विद्यार्थ्यांना भाषिक कौशल्यांचा परिचय होईल. २. विद्यार्थी भाषिक कौशल्ये आत्मसात करतील.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	भाषेचे स्वरूप व महत्त्व	१५
	१. भाषिक कौशल्य : स्वरूप २. भाषिक कौशल्याचे प्रकार ३. भाषिक कौशल्ये आणि भाषाव्यवहाराची माध्यमे ४. भाषाव्यवहाराच्या माध्यमांचे स्वरूप आणि प्रकार	
II	भाषिक कौशल्यांचे उपयोजन	१५
	१. पत्रलेखन, जाहिरातलेखन, अर्जलेखन इ. २. भाषण, मुलाखत, सूत्रसंचालन, अर्जलेखन इ. ३. पारंपरिक समाजमाध्यमे आणि भाषाव्यवहार ४. आधुनिक समाजमाध्यमे आणि भाषाव्यवहार	
अभ्यासाचे स्रोत	- नसिराबादकर, ल.रा., <i>व्यावहारिक मराठी</i>, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन, पाचवी आवृत्ती १९९९. - गोविलकर लिला, <i>व्यावहारिक मराठी</i>, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन, २००९. - तौर पृथ्वीराज (संपा), <i>मराठी भाषिक कौशल्ये विकास</i>, जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स, २०१९. - जोशी प्रभाकर, पाटील किशोर, <i>उपयोजित मराठी</i>, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स, २०१९. - तुपे केशव, <i>मुद्रित आणि श्राव्य माध्यमे: लेखन व संवाद</i>, जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन्स, २०१९. - तुपे केशव, <i>माध्यमांची भाषा आणि लेखन कौशल्य</i>, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, २००२.	

	• काळे कल्याण व पुंडे दत्तात्रय, व्यावहारिक मराठी, पुणे, निराली प्रकाशन, सुधारीत आवृत्ती २०१५. • जोशी प्रभाकर, वले वासुदेव, उपयोजित मराठी, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स, २०१७. • माळी संदीप, भाषा आणि कौशल्य विकास, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स, २०१९. • जाधव कल्पना, उपयोजित मराठी भाग-१, लातूर, अरुणा प्रकाशन, २०१०	
--	---	--

मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव

मराठी अभ्यास मंडळ

प्राध्यापकाचे नाव	पद	महाविद्यालय
डॉ विद्या रत्नाकर पाटील .	अध्यक्ष	मराठी विभागप्रमुख , मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव
डॉ ,योगेश हिरामण महाले .	सदस्य	मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव
डॉविलास दिगंबर धनवे .	सदस्य	मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव
डॉ .आशुतोष रमेश पाटील	सदस्य	मराठी विभागभाषा अभ्यास प्रशाळा आणि , संशोधन केंद्र कवयित्री बहिणाबाई चौधरी जळगाव ,उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ
डॉ आनंद काटीकर .	सदस्य	मराठी विभागपुणे ,फर्ग्युसन महाविद्यालय ,
डॉ कुलकर्णी-राजश्री पाटील .	सदस्य	मराठी विभाग ,नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठमुंबई ,
श्री,श्रीकांत उमरीकर .	सदस्य	जनशक्ती वाचक चळवळछत्रपती , संभाजीनगर
डॉ वासुदेव वले .	सदस्य	मराठी विभागप्रमुखएम .एम.एस.एस , ,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय ,साहित्य पाचोरा
